

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Η ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Η ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΤΟΥ Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗ

Ενότητα 10: Αφηγηματικά ή/και δραματικά ερωτικά προσώπια II

Κατερίνα Κωστίου
Τμήμα Φιλολογίας

Ενότητα 10

Αφηγηματικά ή/και δραματικά ερωτικά προσώπια II

Σχέδιο του Χρήστου Παρίδη

Πηγή: <http://www.lifo.gr/mag/features/3742>

Σκοπός της ενότητας 10

Η δέκατη ενότητα εξετάζει τη λειτουργία αφηγηματικών προσωπείων τα οποία θέτουν ζητήματα που αφορούν την ερωτική ή την κοινωνική συμπεριφορά.

Περιεχόμενα της ενότητας 10

«Αιμιλιανός Μονάη, Αλεξανδρεύς, 628-655 μ. Χ.»

«Ίμενος»

Επιλογή βιβλιογραφίας

Περιγραφή της ενότητας 10

Η δέκατη ενότητα εξετάζει την εξέλιξη της καβαφικής ποιητικής μέσα από τη συγκρότηση αφηγηματικών και δραματικών προσωπείων σε ποιήματα των οποίων έχει σωθεί προηγούμενη γραφή ή πληροφορίες για προηγούμενη γραφή. Μέσα από τη σύγκριση της πρώτης γραφής με τη δημοσιευμένη μορφή δύο ποιημάτων αναδεικνύεται ο ρόλος του προσωπείου και η κρισιμότητά του για την ερμηνεία του ποιήματος.

Αιμιλιανός Μονάη, Αλεξανδρεὺς, 628-655 μ.Χ.

Με λόγια, με φυσιογνωμία, και με τρόπους
μια εξαίρετη θα κάμω πανοπλία ·
και θ' αντικρύζω ἔτσι τους κακούς ανθρώπους
χωρίς να ἔχω φόβον ἢ αδυναμία. 4

Θα θέλουν να με βλάψουν. Αλλά δεν θα ξέρει
κανείς απ' ὅσους θα με πλησιάζουν
πού κείνται ἡ πληγές μου, τα τρωτά μου μέρη,
κάτω ἀπὸ τα ψεύδη που θα με σκεπάζουν. — 8

Ρήματα της καυχῆσεως του Αιμιλιανοῦ Μονάη.
Ἄραγε νάκαμε ποτέ την πανοπλία αὐτή;
Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δεν την φόρεσε πολὺ.
Εἴκοσι ἐπτά χρονῶ, στην Σικελία πέθανε. 12

Ίμενος

«... Ν' αγαπηθεί ακόμη περισσότερο
η ηδονή που νοσηρώς και με φθορά αποκτάται ·
σπάνια το σώμα βρίσκοντας που αισθάνεται όπως
θέλει αυτή –
που νοσηρώς και με φθορά, παρέχει
μιαν έντασιν ερωτική, που δεν γνωρίζει η υγεία ...»

Απόσπασμα από μιαν επιστολή
του νέου Ίμένου (εκ πατρικίων) διαβοήτου
εν Συρακούσας επί ασωτία,
στους άσωτους καιρούς του τρίτου Μιχαήλ.

δ. 1919

Αγάπησέ την πιότερο

Αγάπησέ την πιότερο αν μ' αγωνία της αποκτάς.
Σκέψου τι χαλαρή και τι κατώτερη
είν' η ευκολοαπόκτητη ηδονή.
Η ηδονή η δική σου, που την φθάνεις
πότε με ψεύδη, πάντοτε κρυφά,
ζητώντας την με ανησυχία κ' εμμονή,
σπάνια το σώμα βρίσκοντας που αισθάνεται όπως θέλεις,
που με την φαντασία την συμπληροίς,
μην την συγκρίνεις με αλλωνών εύκολες απολαύσεις.

γ. 1915

Ηδονή

Χαρά και μύρο της ζωής μου η μνήμη των ωρών
που ηύρα και που κράτηξα την ηδονή ως την ήθελα.
Χαρά και μύρο της ζωής μου εμένα,
που αρνήθηκα και που αποστράφηκα
την κάθε απόλαυσιν ερώτων της ρουτίνας.

δ. α'μορφής 1915

Όταν διεγείρονται

Προσπάθησε να τα φυλάξεις, ποιητή,
όσο κι αν είναι λίγα αυτά που σταματιούνται.
Του ερωτισμού σου τα οράματα.
Βάλ' τα, μισοκρυμένα, μες στες φράσεις σου.
Προσπάθησε να τα κρατήσεις, ποιητή,
όταν διεγείρονται μες στο μυαλό σου,
την νύχτα ή μες στην λάμψη του μεσημεριού.

δ. 1916

Ιασή τάφος

Κείμαι ο Ιασής ενταύθα. Της μεγάλης ταύτης πόλεως
ο έφηβος ο φημισμένος για εμορφιά.
Μ' εθαύμασαν βαθείς σοφοί · κ' επίσης ο επιπόλαιος,
ο απλούς λαός. Και χαίρομουν ίσα και για

τα δυο. Μα απ' το πολύ να μ' έχει ο κόσμος Νάρκισσο κ' Ερμή,
η καταχρήσεις μ' έφθειραν, μ' εσκοτώσαν. Διαβάτη,
αν είσαι Αλεξανδρέυς, δεν θα επικρίνεις. Ξέρεις την ορμή
του βίου μας · τι θέρμην έχει · τι ηδονή υπερτάτη.

δ. 1917

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

BELLINGERI GIAMPIERO, «Για ίσες/ισότιμες σχέσεις;», στο *Η ποίηση του κράματος (Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη)*, Ηράκλειο, Παν/κές εκδόσεις Κρήτης, 2000, 273-289.

GUTZWILLER KATHRYN, «Visual Aesthetics in Meleager and Cavafy», *Classical and Modern Literature*, 23/2 (2003), 67-87.

Capri-Karka Carmen, *Love and the Symbolic Journey in the Poetry of Cavafy, Eliot and Seferis: An Interpretation with Detailed poem-by-poem Analysis*, Pella, New York, 1982.

CAIRES VALERIE A., «Originality and eroticism: Constantine Cavafy and the Alexandrian Epigram», *Byzantine and Modern Greek Studies* 6 (1980), 131-155.

ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Σχόλια στα ερωτικά ποιήματα του Καβάφη», *Φιλολόγος* 155 (Ιανουάριος-Μάρτιος 2014), 31-40.

ΔΗΜΑΡΑΣ Κ. Θ., «Μερικές πηγές της καβαφικής τέχνης», *Σύμμικτα, Γ', Περί Καβάφη*. Φιλολογική επιμέλεια Γ. Π. Σαββίδης, Αθήνα, Γνώση, 1992 (1932).

JUSDANIS GREGORY, "The Modes of Reading; Or Why Interpret? A Search for the Meaning of Imenos", *Journal of the Hellenic Diaspora*, vol. X, 1 & 2 (Spring-Summer 1983), 137-148.

_____, *The Poetics of Cavafy: Textuality, Eroticism, History*, Princeton University Press, 1987.

ΚΩΣΤΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Ο Μυρτίας, ο Αιμιλιανός και ο στοχαστικός σχολιαστής», *Κουδουλοφόρος* 4 (2005), 109-128.

MACKRIDGE PETER, «Έρωσ, τέχνη και αγορά στην ποίηση του Καβάφη», *Μολυβδοκουδουλοπελεκητής* 6 (1998-1999), 57-74.

MENDELSON DANIEL, "Cavafy and the Erotics of the Lost", *Classical and Modern Literature*, 23/2 (2003), 5-17.

ΠΙΕΡΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ, «Έρωσ και εξουσία: όψεις της ποιητικής του Καβάφη», *Μολυβδοκουδουλοπελεκητής* 6 (1998-1999), 17-57.

_____, «Έρωσ και εξουσία: όψεις της ποιητικής του Καβάφη», *Ο Πολίτης* 74 (Μάρτιος 2000), 56-61.

_____, «Έρωσ και εξουσία: Καβάφης-Ελύτης», *Νέα Εστία*, 1812 (Ιούνιος 2000), 197-211.

ROSENMEYER PATRICIA, "Locating Love: Erotic Space in Cavafy and the Hellenic Tradition", *Classical and Modern Literature*, 23/2 (2003), 111-127.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ-ΣΟΛΩΜΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, «Η κλειστή κάμαρη στην ερωτική ποίηση του Καβάφη», *Η ποίηση του κράματος (Μοντερνισμός και διαπλιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη)*, Ηράκλειο, Παν/κές εκδόσεις Κρήτης, 2000, 213-225.

HAAS DIANA, «Νόμος και έγκλημα στην ερωτική ποίηση του Καβάφη», *Μολυβδοκουδουλο-πελεκητής* 7 (2000), 146-56.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Κατερίνα Κωστίου, Τίτλος μαθήματος: «Η ποίηση και η ποιητική του Κ. Π. Καβάφη. Ενότητα 10: Αφηγηματικά ή/και δραματικά ερωτικά προσώπια II».

Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1871/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

